

„Strategia Rozwoju Miasta Gorzowa Wielkopolskiego 2030”

I. WIZJA MIASTA określona w Strategii:

- Gorzów Wielkopolski miastem dla pokoleń, dbającym o swoją tożsamość. Miastem aktywnych mieszkańców, zadowolonych z jakości życia oraz oferty usług publicznych.
- Miastem z ukształtowanym i atrakcyjnym centrum oraz wysokim poziomem ładu przestrzennego. Miastem korzystającym w sposób zrównoważony z posiadanych zasobów oraz walorów przyrodniczych.
- Gorzów Wielkopolski miastem innowacyjnego przemysłu. Opierającym rozwój gospodarczy na potencjale położenia, rozwijających się branżach oraz nowoczesnych technologiach.
- Miastem o rozwiniętej infrastrukturze oraz usługach komunikacji kołowej i kolejowej, dobrze skomunikowanym z resztą kraju, a także w układzie transgranicznym.
- Gorzów Wielkopolski miastem dbającym o wysoką jakość kształcenia, w tym zawodowego, korespondującego z ofertą kształcenia na poziomie wyższym.

II. MISJA:

Miasto dla pokoleń, rozwijające się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

III. Misja Miasta będzie realizowana poprzez cztery cele strategiczne:

1. Aktywne pokolenia, aktywni mieszkańcy.
2. Atrakcyjna przestrzeń do życia.
3. Miasto przygotowane na wyzwania przyszłości.
4. Miasto innowacyjnej gospodarki.

IV. Atuty i bariery:

Do kluczowych czynników rozwoju miasta należy zaliczyć:

- Posiadane atuty dla rozwoju gospodarczego, w szczególności zasoby IOB (instytucji otoczenia biznesu), tereny inwestycyjne, przedsiębiorców, potencjał kształcenia zawodowego i lokalizację miasta,
- Przewidywane w przyszłości wzmocnienie układu funkcjonalnego miasta, zarówno w odniesieniu do otaczającej miasta przestrzeni, jak też w układzie powiązań regionalnych,
- Wizerunek miasta, który daje szansę na rozwój osobisty i dobrą jakość życia, a który ukierunkowany będzie na zatrzymanie młodych i przyciąganie do miasta migrantów.

Do istotnych czynników rozwoju miasta należy zaliczyć również:

- Prowadzoną w mieście politykę społeczną, która powinna być nadal rozwijana i wzmocniana,
- Przyszłą rozwiniętą ofertę edukacji w mieście, w szczególności ofertę kształcenia zawodowego,
- Rosnący poziom aktywności i zaangażowania społecznego,
- Stabilny i rosnący poziom dochodów miasta (poza okresem związanym z pandemią COVID-19).

Do kluczowych barier rozwoju miasta należy zaliczyć:

- Bariery i problemy rozwoju przestrzennego miasta, które koncentrują się w centrum,
- Tempo inwestycji regionalnych i krajowych wzmocniających powiązania funkcjonalne Gorzowa Wielkopolskiego z otoczeniem i w układzie regionalnym,
- Przyszłe zagrożenia związane z depopulacją przestrzeni miasta i jego otoczenia funkcjonalnego, które może wystąpić po 2030 roku,

Do istotnych barier rozwoju miasta należy zaliczyć również:

- Problemy będące pochodną starzenia się społeczeństwa.

Podsumowując sytuację strategiczną Gorzowa Wielkopolskiego warto zauważyć, iż mocne strony nie mają wyraźniej przewagi nad słabymi stronami. Jednocześnie w perspektywie najbliższej dekady pojawia się przewaga szans nad zagrożeniami.

V. Najważniejsze kierunki działań zaplanowane w Strategii:

1. Budowanie pozytywnego wizerunku miasta, jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania i rozwoju
2. Wdrażanie polityki senioralnej miasta
3. Rozwój infrastruktury i usług na rzecz osób starszych
4. Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz dostosowanie do standardów i potrzeb mieszkańców
5. Ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym tworzenie, zachowanie i promocja lokalnych tradycji, z uwzględnieniem wielokulturowej historii miasta.
6. Tworzenie przyjaznych przestrzeni rekreacyjnych z wykorzystaniem walorów naturalnych i zasobów miasta
7. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej, poprawiających dostęp do usług publicznych w mieście, w tym żłobków, przedszkoli
8. Prowadzenie działań na rzecz zmiany nawyków komunikacyjnych mieszkańców, w tym rozwój infrastruktury ruchu pieszego, promowanie stylu życia bez samochodu
9. Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej poprzez ograniczenie funkcji tranzytowej ścisłego centrum miasta
10. Wspieranie rozwoju innowacji w zakresie polityki ekologicznej i środowiskowej w mieście

11. Przygotowanie terenów inwestycyjnych pod kątem przyciągnięcia nowych/ rozwinięcia inwestycji przedsiębiorstw, w tym budowa multimodalnego centrum logistycznego (transport drogowy, kolejowy i rzeczny) wraz z terminalem – portem na rzece Warcie, w oparciu o potencjał położenia na szlaku Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70.
12. Wspieranie rozwoju przemysłu 4.0.
13. Wspieranie i promocja innowacji oraz innowacyjnych przedsiębiorstw z Gorzowa Wielkopolskiego
14. Rozwijanie zainteresowań uczniów i odkrywanie talentów, poprzez wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym międzyszkolnych z wykorzystaniem potencjału instytucji zewnętrznych
15. Wzmacnianie potencjału gospodarczego centrum, w tym dostosowanie infrastruktury do warunków rynkowych

VI. Wyzwania:

Istotnym zagrożeniem są niekorzystne trendy demograficzne. O ile obecny czas i perspektywa do 2030 roku to przede wszystkim lata, w których wystąpi istotny przyrost ludności w wieku poprodukcyjnym i zmniejszenie się ludności w wieku produkcyjnym – o tyle po 2030 roku w mieście może wystąpić duża depopulacja. Nachodzącą dekadę należy potraktować jako czas, w którym miasto przygotowuje się na to zagrożenie.

Dane dotyczące migracji pokazują, że miasto traci młode osoby, ale jednocześnie jest zdolne przyciągać nowych mieszkańców, w tym migrantów z zagranicy. Wizerunek miasta powinien być narzędziem wspierającym w podejmowaniu korzystnych dla miasta decyzji życiowych – zarówno przez młodych mieszkańców, jak też migrantów szukających swojego miejsca do życia.

Istotnym wyzwaniem miasta będzie więc zmiana jego wizerunku. O wizerunku miasta nie świadczą tylko i wyłącznie możliwości znalezienia pracy. Ważna jest również sfera wolnego czasu, czyli dla przyszłego rozwoju miasta ważne są kultura, sport i rekreacja. Na wizerunek miasta wpływ ma również jakość środowiska.

Wiele problemów miasta koncentruje się w jego centralnej części. Są to problemy nie tylko społeczne, ale również związane z jakością sfery mieszkaniowej, publicznej i jakością środowiska. Rozwiązanie tych problemów to również istotne wyzwanie.

Miasto potrzebuje sojuszników i partnerów realizacji swoich zamierzeń rozwojowych. Najważniejszą grupą są oczywiście mieszkańcy. Włączenie mieszkańców w proces zarządzania strategicznego – to pozyskanie ich wiedzy, zaangażowania, pomysłów. To również lepsze diagnozowanie problemów i efektywniejsze ich rozwiązywanie.

Kolejnym ważnym partnerem miasta są przedsiębiorcy. To oni w dużym stopniu są motorem napędowym budżetu miasta. Rozwój miasta powinien być realizowany przy ścisłej współpracy z przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia biznesu i uczelniami wyższymi.

VII. Oczekiwane efekty realizacji Strategii:

- Zatrzymanie odpływu mieszkańców, przyciągnięcie nowych inwestycji i mieszkańców, podniesienie jakości życia, rozwój gospodarczy miasta, wzrost dochodów gminy.
- Zwiększenie dostępności miasta i jego usług, podnoszenie atrakcyjności rynku pracy.
- Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu publicznym i społecznym miasta.
- Większa atrakcyjność systemu edukacji, zwiększenie szans na sukces w życiu zawodowym młodych mieszkańców miasta, większa atrakcyjność rynku pracy z perspektywy pracodawcy.
- Pozytywny wizerunek miasta, poprawa jakości życia w mieście, rozwój innowacji sprzyjających ochronie środowiska.
- Podnoszenie jakości życia w mieście poprzez wzmocnienie potencjału usługowego.
- Dostęp mieszkańców do terenów rekreacyjnych, w tym terenów zielonych, takich jak parki, skwery, zieleńce, bulwary, ogrody tematyczne
- Podnoszenie dostępności komunikacyjnej miasta (drogowej, kolejowej, rzecznej).
- Wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego miasta.

IX. Opinie mieszkańców

Badania ankietowe przeprowadzone na przełomie listopada i grudnia 2020 r. z mieszkańcami miasta wskazują, że w opinii badanych, do kluczowych zasobów miasta, na których należy oprzeć plan rozwoju strategicznego, zaliczyć należy:

- 1) *Atuty przyrodnicze miasta, w tym parki, tereny zielone, krajobraz;*
- 2) *Ofertę sportową miasta,*
- 3) *Rzekę Wartę i bulwary,*
- 4) *Otoczenie miasta, które stwarza możliwości do aktywnego spędzania czasu na łonie natury (lasy, jeziora),*
- 5) *Kompaktowy charakter miasta,*
- 6) *Lokalizację i istniejący układ drogowy,*
- 7) *Ofertę kulturalną miasta.*

Przyszły obraz miasta w opinii badanych mieszkańców w dużym zakresie dotyczy jego funkcji rekreacyjnej, wypoczynkowej, kulturalnej – czyli szeroko rozumianego czasu wolnego. Gorzów Wielkopolski powinien być miastem otwartym dla wszystkich grup społecznych.

Z odpowiedzi ankietowanych wynika, że oczekują, iż miasto będzie mieć charakter kameralny, oferując spokój. Charakteryzować się będzie przyjazną atmosferą kompaktowego miasta, które oferuje liczne aktywności. Będzie szczególnie atrakcyjny dla mieszkańców w trakcie weekendów, kiedy to odbywać się będą liczne imprezy kulturalne. Miasto będzie atrakcyjne również dla młodych mieszkańców, oferując im nie tylko dobry start w życiu zawodowym, ale także odpowiednią ofertę czasu wolnego.

Będzie to miasto bez korków. Ważną rolę w mieście pełnić będzie rozwinięta i niskoemisyjna komunikacja publiczna, w tym tramwaje. Mieszkańcy korzystając będą z dobrze

zaprojektowanej sieci tras rowerowych i ciągów pieszych, spajających ważne dla funkcjonowania i życia miasta przestrzenie.

Oferta czasu wolnego wykorzystywać będzie naturalne uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe oraz strukturę przestrzenną miasta, w tym tereny zielone.

Gorzów Wielkopolski powinien zachować swój urok, w szczególności Śródmieścia. Priorytetem miasta jest kontynuowanie rewitalizacji, w tym odnowienie jego zabytkowej struktury. Ważny przy tym jest równomierny rozwój i renowacja wszystkich dzielnic, niwelowanie różnic i deficytów rozwojowych.

Atutem miasta jest lokalizacja, bliskość Niemiec i innych dużych miast w Polsce, m. in. Poznania, Szczecina, które powinny być połączone przez nowoczesną infrastrukturę i rozwiązania komunikacyjne. Gorzów powinien być miastem dobrze skomunikowanym z resztą kraju.

Kluczowym wyzwaniem jest rozwój gospodarczy. Potencjał gospodarczy miasta powinien być kluczowym czynnikiem zatrzymującym młodych mieszkańców miasta i przyciągających migrantów.

Wydział Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
i Programowania Strategicznego
Urząd Miasta Gorzowa Wielkopolskiego
E: zip@um.gorzow.pl , strategia@um.gorzow.pl
T: 95 7 355 843